

Dood werk

Maarten van der Graaff

Lijsten 9

Geklokte gedichten 35

Uitgeverij Atlas Contact
Amsterdam/Antwerpen

Lijst met feiten

Dit is de vroege eenentwintigste eeuw
en ik loop naar buiten.

De vorm van mijn bestaan openbaart zich nu
als kruimelige feitelijkheid.

Het is een feit dat ik je schrijf.

Dat de zon opgaat over slooppand en woontoren.

Hoe kan een eeuw zo schel en kankerachtig
aan haar bloei beginnen?

Feit is dat ook ik begonnen ben.

Dit is ook mijn eeuw.

In haar ordening en motoriek besta ik,
een hortende cel.

Avondstemming over Lombok.

Ik passeer bouwputten
en wandel het station binnen.

Ik voel me modern.

Feitelijk geluid gaat door me heen
en ik verbeeld mij allerlei dingen
over hoe we zouden kunnen leven.

Ons neer te leggen, ingegroeid,
plotseling ontvormd.

Maar alles functioneert zuiver.

Het is een feit dat ik op het platteland dood
werd geboren en daarna nogmaals, stedelijk,
dodgeboren ben.

Dat ik mijn laptop op schoot neem
om iets te horen.

Lijst met mensen op de koude steen

Ik wil geen cultureel ondernemer zijn
en roep vanaf de koude steen dat ik liefde wil.
Ik ben zzp'er. Ik wil liefde en een vrije kunst.
Er zit geld in gedichten
en ik wil geld om halve liters te kopen,
want ik ben saai en verslaafd aan bier.
Dat is een saaie verslaving.
In een tunnel stel ik me voor
dat alle wegen ondergronds zijn.
Geen masochisme in romans meer
of tv-series over zwijgzame, beschadigde mannen.
Ik praat tegen je.
Vanaf de koude steen praat ik tegen je.
Ergens wordt een wil gebroken.
Çağlar Köseoğlu op de koude steen.
Ik hou van Çağlar
en ik hou van Léjon Saarloos.
Léjon Saarloos op de koude steen.
Hannah van Binsbergen en Matthijs Ponte op de koude steen.
Op de koude steen zitten is strafwerk.
Je kunt een doodsmak maken op de koude steen.
Ik zou een illegale poëziebijeenkomst willen organiseren,
maar omdat het opstandige en geheime
gefetisjeerd worden door cultuurproducenten,
heb ik er geen zin in.
Ik ben niet gekomen om een warme steen te brengen.
Het licht wordt smeriger, het handschrift obsessiever.
Arno Van Vlierberghe en Mathijs Tratsaert op de koude steen.
Bert van der Beek op de koude steen.
Op de koude steen zitten is liefdewerk.
Op de koude steen zitten is een dom kunstwerk.
Ik geloof in herhaling
en ruik de stille adem van de catastrofe.
Max Czollek danste op techno, maakte techno
en dacht iets te zien. Een andere samenleving
(nu bouwt hij drukkamers).
Mina Pam Dick op de koude steen.
Vanaf de koude steen praat ik tegen jullie.

Alle poëzie is burgerlijk,
alle gemeenplaatsen zijn van ons.
Kom naar me toe!
Mijn huisdieren zullen sterven
en ik zal bij ze liggen in de grond.
Alle cultuur zal verdwijnen
en ik leef in Utrecht, zoek naar werk
en eet dingen op.

Lijst met handelingen waar ik van hou

Op mijn buik liggen. In wasbakken plassen.
Uit het raam kijken.

Karmeliet drinken en bij
avondval door een woonwijk lopen.

Alles in mijn kamer is goed. Ik hoef alleen maar
plaats te nemen.

Het is een geschikt moment
maar ik laat het voorbijgaan.

Alles is er klaar voor
maar ik kom niet opdagen.

Ziekte en gezondheid,
redelijkheid en onredelijkheid
houden van elkaar.

Aan de hongerkunstenaar denken.

Ik plas in de wasbakken van mijn sekspartners,
familieleden en vrienden.

Ik dineer, rook een joint
en praat met burgers.

In de maand april volg ik een stel
dat onderweg is naar een vrouw.

Ze wachten op het juiste moment
om haar een boeddhabeeld cadeau te doen.

Ik ben verliefd op mijn dokter.

Goethe als voorstad,
het naoorlogs gezin.
Ik passeer een gebouw.

Karmeliet in een glas schenken.
Mijn oversten trekken zich terug.

Op een pont onder een regenlucht
doorvaren.

Ik mis mijn slaapkamer
en hoe de stad mij zou bevrijden.
Naar de zon kijken
die in de lucht verblijft.

De aankondiging van de dubbele punt.
Een brandtrap afdalen.
Bert Schierbeek die het licht
in de bek kijkt.

De briefwisselingen van vergeten kunstenaars
horen bij de wereld.

Een parkeermeter
is deel van een verzameling
en hoort bij de wereld.

De weekdagen in het Frans opdreunen.
De waarheid zien.

Binnenwerk, buitenwerk,
arbeid en vakantie
houden van elkaar
en horen bij de wereld.

Navels voelen.
Buiten de deur ontbijten.
E-mails wissen.

De productie van theorie
hoort bij de wereld.
De schouder van een non aanraken.

Een filmmaker die je bewondert
schaduwen in absolute ruimte
die bij de wereld hoort.

Door de heuvels van de wereld rijden,
de haltes van de wereld zien
en stokstijf blijven zitten.

Lijst met wegnemingen

Ik eet niet langer van de suikerkorrel,
laat mij in met kinderen,
bejaarden en met doden.

Tot het donker is ontnem ik mij het zicht.
Dan leg ik mijn ogen af tot het weer licht is.
Vergaderingen waar ik ontbreek zijn prachtige vergaderingen
en liggen koest in de zon, die ik ontloop.

Niet mamma die met pappa aan komt lopen.
Niet mamma die met pappa dichterbij komt.

De leerzame passages sla ik over. De ontstopper blijft
onaangeraakt.
Rechtvaardigheid en tedere gebaren horen bij anderen,
niet bij mij.

Omringd door naburige huizen,
die onze schepping van intimiteit voorzien,
stuur ik de ene zachtmoedige na de andere de laan uit
(de ene zachtmoedige heeft nog niet, hoofdschuddend,
mijn voordeur de rug toegekeerd, of daar staat de volgende al,
week en begripvol, op het grindpad).

Niet ademhalen. Niet autonoom.
Ik leg weg en lees niets. Een huis vol muziek.
Mijn vrijheid leg ik weg en de foto's
die ik van mijn vrijheid nam.

Niet een goede dag
op een gebruikelijke plaats
of een gebruikelijke dag
op goede plaatsen.
Niet de huisgemaakte dood, geen personages
in een kosmische roman
die wat ons wordt aangedaan
begrijpen.

Mijn geloof in Jezus is weggenomen door Jezus,
met zijn droevige koppetje.
Zijn wegneming en weigering
zitten 's nachts met bebloede snuit
op mijn bed.

Niet Friedrich Schiller
die overdag op mijn bedrand neerzakt
en voorleest uit zijn brieven
over de esthetische opvoeding van de mens.

's Nachts ontnem ik mij het zicht.
Bij daglicht leg ik mijn ogen af.
Iedere voorstelbare suikerkorrel
is uit mijn kast verdwenen.

Lijst met verschijningen

Voor H.H. ter Balkt

Een tor.
Het weerstandsbeleid
van de tor.
Zijn onzichtbare woede.

Ik wacht op de stoptrein
die verschijnt en aan alles voldoet.
De tor is de waarheid trouw
en mijn vader was maagd.

De veranda.
Zieltogende lampen.
Ik hoor geroezemoes uit het slachthuis
klimmen.

De tor zweert de waarheid
te spreken en duikt op bij de deur.
Over gorzen en slikken is hij tot ons gekomen.
De tor deelt een broodje ei met een zwerver.

Het zwembad. Een tombe.
De showroom. Een auto.
De kooi is groter dan de belemmeringen
die wij betreuren.

Ik wil geen ruïneuze gedichten schrijven,
maar ingesloten door ontspannen verschijningen
op een terras zitten.

Een tor. De tor van zojuist.
Onze meesters aan zet.

Ineengedoken op een terras
aan de wilde dieren denken.
De wilde dieren der woestijnen.
De wilde dieren der eilanden.

Ik wil niet meer,
maar het leven heeft zijn vormen.
Recreatieve vormen. Parasietvormen
en de afmattende vormen
waarin wij vertroeteld worden.

Er is geen stem in de wind
die voor zich uit praat.

Geen ruïneuze gedichten nu.
Belangrijk is dat de tor
blijft staan.
Dat de tor op zijn pootjes blijft
in het licht van een fruitautomaat.
Er is een tor in de wind.
Hij nadert.